

Az Eurojust és az Európai Igazságügyi Hálózat együttes jelentése az uniós polgárok harmadik országoknak történő kiadatásáról

Kelt: 2020. november 25.

URL: <https://europa.eu/!Mq86rd>

A 2016-os *Petruhhin*-ítéletben az Európai Unió Bírósága (EUB) egyedi kötelezettségeket vezetett be azokra a tagállamokra nézve, amelyek nem adják ki saját állampolgáraikat, és kiadatási kérelmet kapnak egy olyan uniós polgár büntetőeljárás alá vonása érdekében, aki egy másik tagállam állampolgára, és gyakorolta a szabad mozgáshoz való jogát.

A Tanács 2020. június 4-én kérte, hogy az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége (Eurojust) és az Európai Igazságügyi Hálózat (EIH) elemezze, hogy a harmadik országoktól érkező, uniós polgárok kiadatására irányuló megkereséseket hogyan kezelik a gyakorlatban, és erről 2020. december 1-jéig számoljanak be a Tanácsnak.

Az Eurojust és az EIH együttes jelentésének célja, hogy tájékoztassa a Tanácsot a gyakorló szakemberek által e területen tapasztalt fontosabb nehézségekről. A jelentés egyrészt a *Petruhhin*-ítélet 2016. szeptemberi meghozatala után az Eurojust-nál nyilvántartásba vett ügyek elemzésén, másrészt az EIH tapasztalatain alapul. A jelentésnek ezért nem célja, hogy teljes körű áttekintést adjon a fent említett ítélkezési gyakorlat által az EU területén felvetett összes lehetséges kérdésről, ehelyett csak az Eurojust és az EIH által a saját konkrét ügyeikben felismert problémákkal foglalkozik.

A jelentés megerősíti, hogy az EUB uniós polgárok kiadatására vonatkozó ítélkezési gyakorlata számos gyakorlati és jogi kérdést felvet, az Eurojust-nak és az EIH-nak pedig fontos szerepe volt abban, hogy könnyebb legyen az együttműködés az érintett tagállamok között, illetve olykor a harmadik országokkal is.

Az alábbiakban található a legfontosabbnak talált kérdések, lehetőség szerint az Eurojust/az EIH ajánlásaival együtt.

- Az EUB ítélkezési gyakorlatának hatályával kapcsolatos bizonytalanságok.
 - Nem egyértelmű, hogy meddig terjednek a megkeresett tagállam kötelezettségei egy szabadságvesztéssel járó büntetés végrehajtása érdekében kapott kiadatás iránti megkeresés esetén.
 - A konzultációs mechanizmus lehetséges alkalmazása olyan ügyekben, amelyek nem tesznek eleget az EUB ítélkezési gyakorlata szerinti összes feltételnek.

Ajánlatos lenne még pontosabban meghatározni az EUB ítélkezési gyakorlatának hatályát.

- A konzultációs eljárással kapcsolatos gyakorlati és jogi kérdések.
 - Az illetékes hatóság megkeresésének nehézségei az állampolgárság szerinti tagállamban.
 - Eltérő gyakorlatok a tekintetben, hogy a kiadatási kérelemmel kapcsolatban a szükséges információk közül mit kell közölni az állampolgárság szerinti tagállammal.

- Több a bizonytalanság azzal kapcsolatban, hogy melyik tagállam felelőssége legyen az állampolgárság szerinti tagállammal közölt információk lefordítása és ennek költségei.
- Eltérő gyakorlatok a tekintetben, hogy az állampolgárság szerinti tagállam milyen határidővel döntheti el, hogy büntetőeljárás alá vonja-e a keresett személyt.
- Eltérő gyakorlatok a tekintetben, hogy az állampolgárság szerinti tagállam milyen típusú értékelést végez, amikor arról dönt, hogy büntetőeljárás alá vonja-e a keresett személyt.
- Több a bizonytalanság azzal kapcsolatban, hogy az igazságügyi együttműködési eszközt kell-e használni a büntetőeljárás biztosítására az állampolgárság szerinti tagállamban, különösen ha a nemzeti elfogatóparancs és/vagy európai elfogatóparancs kiadására vonatkozó küszöbfeltételek nem teljesülnek.
- Nemcsak a joghatóság kérdésével érdemes foglalkozni, hanem azzal is, hogy melyik ország van a legjobb helyzetben a büntetőeljárás lefolytatásához és ebből következően a büntetlenség megelőzéséhez.
- Feszültségek vannak az egyrészről az uniós jogból eredő kötelezettségek, másrészről a kétoldalú és többoldalú kiadatási szerződésekből eredő kötelezettségek között.

A fent említett kérdéseket ajánlatos lenne még jobban tisztázni.

- A konzultációs eljárás eredményei.
 - Az elemzett ügyek túlnyomó többségében a megkeresett tagállam által elindított konzultációs eljárás nem vezetett az uniós polgár büntetőeljárás alá vonásához az állampolgárság szerinti tagállamban. Úgy tűnik, hogy az ilyen mechanizmus csak akkor előnyös, ha a keresett személlyel szemben az állampolgárság szerinti tagállamban már párhuzamos eljárások vannak folyamatban.
- Az Eurojust és az EIH szerepe.
 - Az Eurojust és az EIH fontos szerepet játszott és a továbbiakban is fontos szerepet fog játszani a nemzeti hatóságok jogi és gyakorlati ügyekben való támogatásában.

A jelentés tartalmazza a fent említett gyakorlati és jogi kérdések/ajánlások részletes magyarázatát, több más aktuális kérdéssel együtt. A szóban forgó kérdések kifejtésének elősegítése érdekében emellett az Eurojust és az EIH által előterjesztett (anonimizált) példaügyek is szerepelnek benne.